

**T.C.
BAYBURT VALİLİĞİ
İL GIDA TARIM VE HAYVANCILIK
MÜDÜRLÜĞÜ**

**BAYBURT'TA
KOYUNCULUKLA
KIRSAL KALKINMA
PROJESİ**

(Romanov Melezi)

**BAYBURT
2018**

01. PROJENİN ADI:

Bayburt'ta Koyunculukla Kırsal Kalkınma Projesi

02. PROJENİN SÜRESİ:

2018-2023 (5 yıl)

03. PROJEYİ SAHİBİ KURULUŞ:

Bayburt Valiliği İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü

04. PROJENİN GEREKÇESİ:

Bayburt'ta temel geçim kaynağı hayvancılıktır. Tüm Köylerde İlçeler ve İl Merkezinin kenar mahallelerinde hayvan yetiştiriciliği yapılmaktadır.

216.362 hektar Çayır mera alanına sahip Bayburt; ülke yüzölçümünün % 0,48 ini oluşturmasına rağmen, mera varlığının bakımından ülkemiz çayır meralarının % 1,48'ini oluşturmaktadır. Yüksek oranda mera potansiyeli meraya dayalı büyükbaş besi hayvancılığını ve küçükbaş hayvancılığı avantajlı kılarak ön plana çıkarmıştır.

Bayburt İli Arazi Dağılımı

Cinsi ve Kullanım Şekli	Türkiye		Bayburt		Bayburt / Türkiye Oranı (%)
	Miktar (Ha)	%	Miktar (Ha)	%	
Tarım Arazisi	27.699.004	35,60	131.995	35,30	0,477
Çayır-Mera	14.617.000	18,79	216.362	57,87	1,480
Orman-Fundalık	23.468.463	30,17	14.631	3,91	0,063
Diğer Araziler	12.012.661	15,44	10.912	2,92	0,091
Toplam	77.797.128	100,00	373.900	100,00	0,481

Ülkemizdeki tüketim alışkanlıklarının değişmesi geçmiş yıllarda koyun eti ile ilgili toplumda oluşturulan yanlış yönlendirmeler küçükbaş hayvancılığın gerilemesine vesile olmuş, 2000'li yıllara kadar küçükbaş hayvan sayımız sürekli azalmıştır. Bayburt ilinde de bu durum kendini göstermiş olup, 150.000 üzerindeki küçükbaş hayvan sayısı 30.000'li rakamlara kadar gerilemiştir. Son 4-5 yıl içerisinde bakanlığımızca alınan tedbirler sayesinde ülkemizde koyunculuk yeniden canlanmaya başlamış olup, bu paralelde ilimizde de küçükbaş hayvan varlığımız 50.000 rakamının üzerine çıkmıştır.

Bayburt İli Hayvan Varlığı

Yıl	HAYVAN SAYILARI				
	Büyükbaş	Küçükbaş	Manda	Kanatlı	Arı
2015	84.398	52.440	1.062	91.420	42.557
2016	87.032	48.200	1.107	88151	56.749
2017	91.354	60.409	863	92.420	63.053

Koyun eti ile ilgili yanlış algıların ortadan kalkması tüketici talebini arttırmış olup, yıllarca koyunculığa ilgi olmaması yani yapılacak yatırımların önüne damızlık hayvan temini işgücü ve çoban temini gibi bazı sorunlar çıkarmıştır.

Yüksek oranda mera varlığımız ve mera yapımızın bitkisel özellik olarak küçükbaş hayvancılığa çok uygun olması ilimizde küçükbaş hayvancılığı cazip hale getirmekte olup, bu potansiyelin değerlendirilerek köylerimizde yaşayanların ekonomik gelir seviyesinin arttırılması gerekmektedir.

05. PROJENİN AMAÇLARI:

İlimiz kalkınma sorunu yaşayan iller arasında olup, son yıllarda sürekli göç vermektedir. Köylerden kentlere ve il dışına sürekli bir göç olmaktadır. Ekonomisi büyük oranda hayvancılığa dayalı olan ilimizde mera varlığının bol olması meraya dayalı hayvancılığı daha karlı hale getirmektedir.

Bu doğrultuda köylerimizde meraya dayalı koyunculuyu geliştirerek, köylerde yaşayan vatandaşlarımızın gelir seviyesinin arttırılmasını, özellikle kırsal alandaki göçün engellenmesini ve il ekonomisine katkı sağlanmasını projenin genel amacını oluşturmaktadır. Bu genel amaç doğrultusunda;

- İlimizde kurulacak örnek işletmelerde yüksek verimli, genetik kabiliyeti yüksek ve bölge şartlarına uyumlu damızlık niteliği iyi olan bir ırk (Romanov ve yerli koyun melezi) geliştirilerek kırmızı et üretimini arttırması,
- Ekonomisi büyük oranda hayvancılığa dayalı olan ilimizde çayır ve mera alanlarını daha uygun ve etkin bir şekilde değerlendirmek ve meraya dayalı hayvancılığı daha karlı hale getirilmesi,
- Proje sayesinde yüksek verimli sürüler oluşturularak çiftçi gelirini yükseltilmesi,
- Projeye birlikte küçük aile işletmelerine modern işletmecilik tekniklerinin öğretilmesi,
- Proje sayesinde kırsalda istihdam oluşturularak var olan atıl iş gücünün kullanılması,
 - İşlenmeyen tarım arazilerinin ve nadas alanlarının değerlendirilerek ilimizde var olan yem bitkisi üretimini arttırması, hedeflenmektedir.

06. PROJE İÇERİĞİ:

06.1. Projede Kullanılacak Hayvan Irkının Seçimi:

İlimizde küçükbaş hayvan varlığının büyük bir kısmını (%85 civarı) yerli morkaraman koyun ırkı oluşturmaktadır. İlimizde yetiştiriciliği yapılan morkaraman koyunu akrabalı yetiştirilmesi ve uzun yıllar kan tazeleme yoluna gidilmemesi sonucu et, süt ve yapağı verimleri azalmakta zaten istenilen seviyede olmayan cüsse ise iyice küçülmektedir. Ayrıca ülkemiz için önemli bir hammadde olan deri kalitesi ise önemli ölçüde düşmektedir. Bu durumla birlikte hem hayvansal ürünlerde ciddi azalma olmakta hem yetiştirici koyun yetiştiriciliğini terk etmektedir.

Yukarıda kısaca ifade edilen sebepler hayvancılıkta ekonomikliği ortadan kaldırmaktadır. Bu sorunların aşılmasının en kısa en hızlı ve en iyi yolu Koyun yetiştiriciliğinde çevre koşullarının iyileştirilmesinden ziyade var olan koşullarda daha yüksek verimli ırk ya da tip geliştirme yoluna gidilmesidir. Yeni koyun tiplerinin oluşturulmasında genellikle birleştirme (kombinasyon) yöntemine ağırlık verilmelidir. Bugün dünyanın çeşitli bölgelerinde değişik amaçlarla yetiştirilmekte olan 200'ün üzerinde koyun ırkı mevcuttur. Uzun çiftleşme mevsimine sahip, döl verimi yüksek ırklarla çalışılarak, elde edilecek döllerde yüksek yaşama gücünün sağlanması koyunculuk sektörünün güçlenmesine olanak sağlayacak tek yoldur.

Rekabet şartları koyunculuk aleyhine gibi görülse de, koyun yetiştiricileri bu proje sayesinde gerekli değişimleri yapmak üzere çok değerli olan ırk varyetesinden faydalanma olanağına bulacaklardır.

Bayburt ilimizde uygulanacak bu projede neden romanov melezleri kullanıldığı kısaca şöyle izah edilebilir. Rusya'nın en önemli ırklarından bir olan Romanov; dünyada Fin, Doğu Friz, Dorset Horn ve Booroola Merinosu gibi doğumdaki kuzu sayısı son derece yüksek birkaç ırktan biridir. Fin ırkı ile birlikte kuzu makinesi (lamb machine) olarak tanımlanan Romanov ırkını Fin ve diğer prolifik ırklardan avantajlı ve üstün kılan özellikleri;

- Kuzularda yaşama gücünün yüksek olması,
- Kuzu büyütme kabiliyetlerinin daha iyi olması,
- Adaptasyon kabiliyetlerinin yüksek olması,
- Sürü koyuncululuğuna uygun olması,
- Uzun mesafelere (18-20 km) yürüme kabiliyeti nedeniyle mera koyuncululuğuna son derece uygun olması
- Uzun süre (8-10 yıl) kullanılmalarıdır.

Romanov ırkının en önemli özelliği yüksek döl verimidir. İyi bakım besleme şartlarında doğuran 100 koyundan 250-350 kadar kuzu alınan Romanov ırkında ikiz ve üçüz doğum olağan olup, dördüz, hatta beşiz-altız kuzu doğurmaktadırlar. ABD'de bir Romanov koyunu 14 kuzu doğurarak Guinness Rekorlar kitabına girmiştir. 3-4 aylık yaşta cinsi olgunluk çağına ulaşan Romanov ırkında ilkinde doğum yaşı 10 ay olup bu yaştaki canlı ağırlıkları 35-40 kg civarındadır. Mevsim dışı kızgınlık gösteren ve kuzulama aralığı 15-160 güne kadar inebilen Romanov'un bu özelliği; süt üretiminin mevsimlere dağılımı, yıllara göre değişen kurbanlık ihtiyacının temini ve kuzu eti pazarında sıkça görülen darlığın giderilmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Üstün analık kabiliyeti ve doğum kolaylığı bakımından koyun ırkları arasında ilk sıralarda yer alan Romanov'un ikinci önemli özelliği 3 aylık laktasyonda %7.5 yağlı 150-200 kg süt vermeleridir. Romanov ırkının grimsi veya mavimsi renkteki şık ve zarif postu kürk, kalpak ve çizme yapımında önemli bir yere sahiptir. Özellikle et ırkı sığırlarda aranan bir özellik olan, çift kaslılık genine sahip olan Romanov ırkı ve melezleri erken yaşta kesim çağına ulaşmakta, %55 randımanlı, az yağlı oldukça kaliteli karkas vermektedir.

Romanov ırkının yukarıda açıklanan özelliklerinden yararlanmak üzere son 30-40 yıldır 50'ye yakın ülkede Romanov dayalı ıslah çalışmaları yoğun bir şekilde sürdürülmekte ve çok başarılı sonuçlar alınmaktadır. Bu melezleme çalışmaları sonucunda çeşitli ülkelerde çeşitli isimlerle anılan değerli genotipler elde edilmiştir. Romanov ırkının diğer ilginç ve önemli bir özelliği; sentetik ırk geliştirme programlarında Romanov X Yerli ırk F1 melezlerinde gözlenen yüksek verim performansının F1'lerin kendi aralarında çiftleştirilmeleri ile elde edilen F2 ve F3 generasyonlarında azalmamasıdır. Diğer ırklara nasip olmayan bu özellik Romanov ırkının üstün ebeveyn (anne ve baba) özelliklerinden kaynaklanmaktadır.

Yerli ırk koyunların mevcut üreme kayıtlarının incelenmesi sonucunda (Tablo 1) Mart-Mayıs aylarında doğum yapan sürünün koyun başına kuzu verimi 1,2 olarak belirlenmiştir. İlkine doğum yaşı genelde (%80) 21 ay olarak belirlenmiştir. Yaşama gücü bakımından özellikle çoğuz doğan yavrularda kuzu kayıplarının %20-30'lara ulaştığı belirlenmiştir. Dolayısıyla yılda koyun başına üretilen kuzu sayısı 1'lerde kalmaktadır. Yerli ırk kuzuların besi performanslarının değerlendirilmesinde ise 6 aylık yaşta besiye alınan ve 8-12 aylık yaşta kesime sevk edilen kuzularda günlük canlı ağırlık artışı 180-250 gr arasında değiştiği belirlenmiştir. Yerli ırkın gerek düşük döl verim özellikleri ve gerekse yemden yararlanma kabiliyetinin düşük olması kasaplık kuzu üretiminde maliyetlerinin yükselmesine neden olmaktadır. Keza, yerli ırkın karkaslarında mevcut aroma (mutton flavour) çoğu tüketici tarafından arzu edilmemektedir. Karlı bir koyunculukta koyun başına kuzu veriminin 1,5-2,0 arasında seyretmesi, doğan yavruların kısa sürede kasaplık çağa ulaşması öngörülürken

yemden yararlanmanın yüksek olduğu ırklarla çalışmanın önemi vurgulanmaktadır. Romanov ırkı ile melezleme çalışmaları neticesinde Atatürk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Koyunculuk İşletmesinde ve Erzurum ili köylerinde yürütülen paralel saha çalışmalarında elde edilen 800 baş hayvanın ilgili özelliklerinden döl veriminde ilkine gebe kalma yaşı ortalama 7 ay, ilkine doğumda kuzu sayısı 1,8, yaşama gücü %98, kasaplık yaş 4 ay, beside canlı ağırlık artışı 380-420 gr ve yemden yararlanmanın yaklaşık iki kat arttığı tespit edilmiştir.

Diğer yandan yerli ırk kuzularının derilerinde yaşla birlikte mamul deri kalitesini belirleyen özelliklerin iyileştiği ve erken yaşta (7 aydan düşük) yapılan kesim ile elde edilen derilerden üretilen giysilerin dayanıklılık özellikleri düşük olacağından dolayı kalitenin düşeceği yapılan araştırmalarla tespit edilmiştir. Romanov ırkında ise en yüksek kalitede deri 3-4 aylık yaşta elde edilebilmekte ve sadece deri değil kürk üretiminde de bu yaştaki Romanov kuzularının ilgili pazarda ilk sıralarda tercih edildiği bilinmektedir. Yukarıda açıklanan bilgiler ışığında Romanov melez yetiştirmenin ilkine gebe kalma yaşı, doğumdaki kuzu sayısı, yaşama gücü, kasaplık çağa ulaşma yaşı, günlük canlı ağırlık artışı, yemden yararlanma kabiliyeti ve deri özellikleri bakımından mevcut sürüye büyük avantajlar sergilediği açıkça görülmektedir

Koyunculukta üretim parametrelerinin mevcut ve kurulması öngörülen sürülerdeki değerleri	Yerli ırk	Romanov Elit Çekirdek Sürüsü	Romanov Melezleri Test Sürüsü
İlkine doğum yaşı (ay)	21	8	12
İlkine doğumda kuzu sayısı	1,1	2,7	1,8
Doğumda kuzu sayısı (Ergin koyun) (A)	1,2	3,4	2,5
Sütten kesime kadar yaşama gücü (%) (B)	85	95	98
Besi başı yaş (gün)	120	60	60
Besi başı ağırlık	16	20	24
Beside günlük canlı ağırlık artışı (gr)	180-250	250-350	380-420
Besi sonu ağırlık (C)	35	40	45
Toplam üretkenlik (kg) (A x B x C)	36	130	110
Kasaplık yaş (gün)	240	130	120
Yemden tüketimi (kg) (1kg canlı ağırlık için tüketilen toplam yem miktarı)	5,5	4,3	3,2

06.2. Projenin İşleyişi:

Bu güne kadar uygulanan koyunculuk projelerinde yaşanan başarısızlıkların en önemli sebepleri;

- Sürekli değişen hayvan fiyatları: yetiştiricilerin hayvanları aldıkları ve borçlandıkları dönemdeki hayvan fiyatının, borç ödeme taksitlerin olduğu dönemdeki hayvan fiyatlarından yüksek olması
- SYD Vakfı aracılığı ile sabit geliri olmayanlara yönelik olarak yapılan projelerde, yetiştiricilerin hayvanlara yeterince bakamaması,
- Kooperatif projelerinde belli bir sayıyı tamamlama zorunluluğu nedeni ile yetiştiriciliğe ilgisi olmayan veya bilgisi yetersiz kişilerin projelere dâhil edilmesi,
- Mera potansiyeli yetersiz olan veya koyunculuk kültürü(geçmiş) olmayan köylerin seçilmesi,
- Bakım ve Besleme ile ilgili yetersizlikler,
- Hayvan dağıtımından sonra ilgili kurumların takip eğitim ve bilgilendirme çalışmalarının yeterince yapamaması sayılabilir.

Bu tespitler dikkate alınarak hazırlanan proje; yetiştiricileri borçlandırarak hayvan dağıtmak yerine, yetiştiricilere verilen hayvan kadar hayvanın 3. yavru döneminde geri alınması esasına dayanmaktadır. Bu şekilde yetiştiriciler para üzerinden borçlandırılmayacak ve hayvan fiyatlarındaki olası düşmeler nedeni ile borç ödeme döneminde zor durumda kalmayacaktır. Diğer yandan proje; mera potansiyeli olan koyunculuk kültürü bulunan köylerde daha önce bu işleri yapmış fiilen köyde çiftçilik yapanları hedef grup olarak seçmiştir.

Proje başlangıcında; Mera potansiyeli yeterli olan ve koyunculuk deneyimi olan 3 köyden 6'şar işletmeye 24 baş koyun ve 1 baş koç x 25 hayvan ücretsiz olarak verilecektir. Proje 2. döl döneminde aynı özellikleri taşıyan 3 köyden 6'şar işletmeye 24 baş koyun ve 1 baş koç x 25 hayvan ücretsiz olarak verilecektir. Projenin 3. 4. 5. ve 6. döl dönemlerinde 2 önceki döl döneminde koyun verilen işletmelerden koyun ve koç olarak alınacak olan hayvanlar projeye yeni katılacak olan mera potansiyeli yeterli olan ve koyunculuk deneyimi olan 3 yeni köyden 6'er işletmeye verilecektir.

5. ve 6. döl dönemlerinde koyun verilen işletmelerden 2. Döl dönemi sonunda aynı olarak alınacak hayvanlar (koyun ve koç) Proje kapsamında satılarak proje bitirilecektir. Projenin verimli gitmesi durumunda uzatılması veya beklenmedik olumsuzlukların yaşanması durumunda erken bitirilmesi Proje Yürütme Komisyonunun yetkisindedir. Projenin her türlü takibi (hayvanların seçilmesi, dağıtılması, geri alınması ve işletmelerin kontrolü) İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü tarafından yapılacaktır.

06.3. Proje İlerleme Tablosu:

	Döl Aralığı	1.döl	2. döl	3. döl	4. döl	5. döl	6. döl
	Takvim	10. Ay	20.Ay	30.Ay	40.Ay	50.Ay	60.Ay
Köy	Her yıl 3 köy	3	6	9	12	15	18
İşletme	Her köyden 6 işletme	18	36	54	72	90	108
Koyun	Her işletmeye 24 koyun, 1 koç	450	900	1350	1800	2250	2700

06.4. Proje Süresince Bir İşletmenin Hayvan Varlığındaki Gelişim:

Bir İşletmedeki Hayvan sayısı	Koyun	Koç	Dişi Toklu	Dişi kuzu	TOPLAM
Başlangıç Yılı	24	1	0	14	39
1. döl dönemi	24	15	14	14	67
2. döl dönemi	38	23	14	23	98
3. döl dönemi (24 koyun 1 koç alınacak)	52	31	23	31	137
4. döl dönemi	51	31	31	31	144
5. döl dönemi (dönem sonunda)	82	50	31	50	213
6. döl dönemi (dönem sonunda)	113	68	50	68	299

*Doğum Oranı 1,2 olarak alınmıştır. (İkiz doğum, kısırılık, ölümler dikkate alınmıştır)

*Doğum Yüzdesi % 50 erkek, % 50 dişi olarak alınmıştır.

*Her döl dönemi 10 ay alınmış olup, 5 yılda 6 döl dönemi dikkate alınmıştır.

06.5. Proje Kapsamında Köy Sayısı, İşletme Sayısı Ve Hayvan Sayısındaki Değişim

Döl Dönemi	Gebe Koyun			1. döl dönemi		
Takvim	0			10.Ay		
Bir İşletmedeki Hayvan Sayısı	Koyun	Koç	TOPLAM	Koyun	Koç	TOPLAM
		24	1	25	38	15
Köy Sayısı	3	3	3	3	3	3
İşletme Sayısı	18	18	18	18	18	18
1. döl dönemi	432	18	450	691	277	968
2. döl dönemi				432	18	450
3. döl dönemi						
4. döl dönemi						
5. döl dönemi						
6. döl dönemi						
TOPLAM	432	18	450	1.123	295	1.418

Döl Dönemi	2. döl dönemi			3. döl dönemi		
Takvim	20.Ay			30.Ay		
Bir İşletmedeki Hayvan Sayısı	Koyun	Koç	Koyun	Koç	Koyun	Koç
		53	30	53	30	53
Köy Sayısı	3	3	3	3	3	3
İşletme Sayısı	18	18	18	18	18	18
1. döl dönemi	950	536	950	536	950	536
2. döl dönemi	691	277	691	277	691	277
3. döl dönemi						
4. döl dönemi						
5. döl dönemi						
6. döl dönemi						
TOPLAM	1.642	814	1.642	814	1.642	814

Döl Dönemi	4. döl dönemi			5. döl dönemi			6. döl dönemi		
Takvim	40.Ay			50.Ay			60.Ay		
Bir İşletmedeki Hayvan Sayısı	Koyun	Koç	TOPLAM	Koyun	Koç	TOPLAM	Koyun	Koç	TOPLAM
		84	84	167	129	129	258	194	194
Köy Sayısı	3	3	3	3	3	3	3	3	3
İşletme Sayısı	18	18	18	18	18	18	18	18	18
1. döl dönemi	1.503	1.503	3.007	2.322	2.322	4.645	3.484	3.484	6.967
2. döl dönemi	933	933	1.866	1.503	1.503	3.007	2.322	2.322	4.645
3. döl dönemi	691	277	968	950	536	1.487	933	933	1.866
4. döl dönemi	432	18	450	691	277	968	950	536	1.487
5. döl dönemi				432	18	450	691	277	968
6. döl dönemi							432	18	450
TOPLAM	3.560	2.732	6.291	5.899	4.657	14.418	8.381	7.553	28.386

07. PROJE FAALİYETLERİ:

07.1. Projenin Uygulanacağı Köylerin Ve İşletmelerin Seçimi:

Projenin uygulanacağı köyler; İl Müdürlüğü(2kişi), İl Özel idaresi(1kişi), Ziraat Odası Başkanlığı(1kişi), ve Koyun Yetiştiricileri Birliği(1kişi), üyelerinden oluşan 5 kişilik bir komisyon(Proje Yürütme Komisyonu) tarafından belirlenecektir. Köylerin seçiminde mera varlığının yeterli olması, köyde koyunculuk kültürünün bulunması, yem bitkisi yetiştiriciliğinin yapılması gibi hususlar dikkate alınacaktır.

Proje uygulanacak işletmelerin belirlenmesinde söz konusu komisyona ilgili köy muhtarı da dâhil edilecektir. İşletmelerin seçiminde, barınak durumu, işletmedeki işgücü durumu, işletmenin hayvancılık geçmişi, yem bitkileri üretimi gibi hususlar dikkate alınacaktır.

07.2. İşletmelerin Takibi Ve Teknik Destek Sağlanması:

Projenin her türlü takibi (hayvanların seçilmesi, dağıtılması, geri alınması ve işletmelerin kontrolü) İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü tarafından yapılacaktır. Proje kapsamındaki işletmelere İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü ekipleri tarafından eğitimler verilecektir. Proje kapsamındaki işletmelerin Koyuncular birliğine üye olması zorunlu kılınacaktır.

07.3. Beşinci Yıl Sonunda Projenin Tamamlanması;

Projenin 5. Yılı sonunda; 5. ve 6. döl dönemlerinde koyun verilen işletmelerden 2. Döl dönemi sonunda aynı olarak alınacak hayvanlar (koyun ve koç) Proje kapsamında satılarak proje bitirilecektir. Projenin verimli gitmesi durumunda uzatılması veya beklenmedik olumsuzlukların yaşanması durumunda erken bitirilmesi Proje Yürütme Komisyonunun yetkisindedir. Projenin her türlü takibi (hayvanların seçilmesi, dağıtılması, geri alınması ve işletmelerin kontrolü) İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü tarafından yapılacaktır.

07.4. Proje İle İlgili Anlaşmazlıklar Yasal Takipler:

Proje kapsamında hayvan verilecek olan yetiştiricilerle sözleşme yapılacak olup, ayrıca geri ödemelerle ilgili taahhüt alınacaktır. Yetiştiricilerle yaşanan anlaşmazlıkların çözümünde Bayburt Adliyesinin ilgili mahkemeleri yetkilidir.

08. PROJE MALİYET ANALİZİ:

08.1. Canlı Demirbaş(Hayvan) Alımı:

1 işletmenin kuruluş maliyeti(canlı hayvan)			
GİDER KALEMLERİ	Adet	Birim Fiyat(TL)	TUTARI (TL)
Canlı hayvan alımı (koyun)	24	850	20.400
Canlı hayvan alımı (koç)	1	2.750	2.750
Nakliye giderleri	25	40	1.000
Beklenmeyen giderler	1	600	600
TOPLAM			24.750

Projenin toplam işletme kuruluş maliyeti (canlı Hayvan)				
Takvim	1. YIL	2. YIL	3. YIL	TOPLAM
Köy Sayısı	3	3	3	9
İşletme Sayısı	6	6	6	18
Her Köyde kurulacak işletme sayısı	18	18	18	54
Bir İşletmenin kuruluş maliyeti (Canlı Hayvan)	24.750	24.750	24.750	24,750
TOPLAM	445,500	445,500	445,500	1,336,500

09. FAALİYET TAKVİMİ(Yıllık):

Faaliyet	Aylar												Sorumlu Kuruluş	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Hayvanların Teslim edilmesi														İl Müdürlüğü
Koç Katımı														Çiftçiler
Doğumlar														Çiftçiler
2. Koç Katımı														Çiftçiler
2. Doğumlar														Çiftçiler
Aynı olarak Koyunların Geri alınması														İl Müdürlüğü

10. PROJE TOPLAM YATIRIM MALİYETİ:

Planlanan Projenin toplam 5 yıllık bir proje olup, ilk 3 yıl boyunca yatırım gideri mevcuttur. 4 ve 5. Yıllarda proje kendi içerisinde yapılacak aynı ödemelerle devam edecektir.

Projenin toplam yatırım(Canlı Hayvan)			
1. YIL	2. YIL	3. YIL	TOPLAM
445,500	445,500	445,500	1,336,500

Projenin Toplam Gideri **1,336,500 TL.** dir.

11. SONUÇ:

Temel geçim kaynağı tarım ve hayvancılık olan İlimiz, 216.362 hektar çayır mera alanına sahiptir. Bayburt mera varlığının bakımından ülkemiz çayır meralarının % 1,48'ini oluşturmaktadır. Yüksek oranda mera varlığımız hem miktar hem de bitkisel özellik olarak küçükbaş hayvancılığa cazip hale getirmektedir. Bu potansiyelin değerlendirilerek İlimizde meraya dayalı küçükbaş hayvancılığın geliştirilmesi gerekmektedir.

İlimiz kalkınma sorunu yaşayan iller arasında olup, son yıllarda sürekli göç vermektedir. Köylerden kentlere ve il dışına sürekli bir göç olmaktadır. Bu projenin uygulanması ile köylerimizde meraya dayalı koyuncululuğu geliştirerek, köylerde yaşayan vatandaşlarımızın gelir seviyesin arttırılarak il ekonomisine katkı sağlanacaktır.

HAZIRLAYANLAR

Burak OSKAY
Veteriner Hekim

Ender ERDOĞAN
Veteriner Hekim

Safa Yavuz YURTSEVER
Veteriner Hekim

Mazhar Burak CAN
Veteriner Hekim

Kani YAVUZ
Hay.Sağ.Şube Müdürü

ONAYLAYAN

Abdulkadir KARABULUT
İl Müdürü

EKLER:

1. Çiftçi Borçlanma Sözleşmesi
2. Teslim Tesellüm Senedi
3. Borçlanma Senedi